

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי כ"ז בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

נדריים - נ"א

1. מה היו המעשים עם רבי ובר קפרא?

רבי עשה חתונה לבנו רבי שמעון, כתב בר קפרא על קיר בית המשתה 24 אלפין ריבואין דינרין הוציאו על בית המשתה ולא הזמינו את בר קפרא. אמר לו בר קפרא אם עשירות כזו מגיעה עוברי רצונו, לעושי רצונו על אחת כמה וכמה. הזמינו, אמר: לעושי רצונו בעולם הזה כך, לעוה"ב עאכ"ו. **יום שהיה מחייך רבי** היה מגיע פורענות לעולם, אמר לבר קפרא אשלם לך 40 מידות של חיטה כדי שלא תביאני לידי צחוק. אמר לו אבל אקח באיזו מידה שארצה, לקח סל גדול חיפה את נקביו בזפת והפכו על ראשו וביקש למלאותו אמר לו רבי לא הזהרתיך שלא תבדחני, אמר לו איני לוקח אלא את החיטים שאתה חייב לי.

אמר בר קפרא לבתו של רבי למחר אשתה יין מלווה בריקוד אביך ובקרקורי [זמרת] אמך.

בן אלעשה חתנו של רבי עשיר גדול והיה בין המוזמנים. בשעת החתונה אמר ב"ק לרבי מה משמעות המילה תועבה, כל פירוש שאמר פרך ב"ק, אמר לו רבי פרש אתה, אמר ב"ק תבא אשתך ותמזוג לי כוס יין ואז אומר, באה ומזגה, אמר ב"ק קום רקוד לפני, הכי אמר רחמנא תועבה תועה אתה בה שמניח משכבי אשה והולך אצל זכר. כששתה ב"ק כוס נוסף שאל לרבי מה המשמעות של 'תבל' שכתוב לגבי אשה הנרבעת לבהמה, ושוב פרך לו וכו' ושוב ביקשו שימזגו וכו' ופירש לו תבל הוא - תבלין יש בה? מה טעם יש בזה שהיא הולכת אצל הבהמה ומניחה את בן מינה. וכן היה הלאה עם פירוש זימה, ולבסוף ביאר לו: זו מה היא, שאין ידוע ממי מתעברת. לא יכל בן אלעשה לסבול את הזלזול ברבי קם ויצא משם עם אשתו.

2. מנין שבן אלעשה היה עשיר?

דתניא: לא לחנם פיזר בן אלעשה את מעותיו, אלא להראות בהן תספורת של כ"ג, דכתיב: כסום יכסמו את ראשיהם. תנא: כעין לולינית. - א"ר יהודה: תספרתא יחידה שאין כמותה - ראשו של זה בצד עיקרו של זה.

3. מהי דלעת הרמוצה שאינה נחשבת תבשיל?

א. שמואל: דלעת ממקום הנקרא קרקוז שלעולם אינה מתבשלת יפה ולכן אינה נקראת תבשיל.
ב. רב אשי: דלעת הטמונה ברמץ. **ודחה רבינא מהמשנה:** רבי נחמיה: 'דלעת ארמית היא דלעת המצרית, כלאים עם היונית, כלאים עם הרמוצה', משמע שרמוצה היא מין דלעת. תיובתא.

4. אלו דינים מציינו בברייתא לגבי הנודר מ'קדרה' ו'אלפס' [מחבת]?

הנודר מן היורד לקדרה - אסור ביורד לאלפס, שכבר ירד לקדרה קודם שיורד לאלפס. [שדרכם להרתיח בקדירה את מה שיטגנו] מן היורד לאלפס - מותר ביורד לקדרה.

מן הנעשה בקדרה [משמע גמר עשיתו בקדירה] - מותר בנעשה באלפס, מן הנעשה באלפס - מותר בנעשה בקדרה.

הנודר מן היורד לתנור - אין אסור אלא בפת, ואם אמר כל מעשה תנור עלי - אסור בכל הנעשים בתנור.

להלן לשונות נדרים נוספים ששינו בעמוד ב':

א. מן הכבוש - אין אסור אלא מן הכבוש של ירק, כבוש שאני טועם - אסור בכל הכבושים.

ב. מן השלוק - אינו אסור אלא מן השלוק של בשר, שלוק שאני טועם - אסור בכל השלוקים.

ג. ונסתפקו בגמרא לגבי, דכביש, דשליק, דצלי, דמליח. תיבעי.

ד. מן הצלי - אין אסור אלא מן הצלי של בשר, דברי ר' יהודה. צלי שאני טועם - אסור בכל הצלויים.

ה. מן המליח - אין אסור אלא מן המליח של דג, מליח שאני טועם - אסור בכל המלוחים.

ו. דג דגים שאני טועם - אסור בגדולים, קטנים, מלוחים תפלים, חיים, מבושלים, ומותר בטריית טרופה [דג גדול שחתוך דק] ובציר, שמשמע שלם.

ז. הנודר מן הצחנה [תערובת דגים] - אסור בטריית טרופה ומותר בציר ובמורייס, הנודר מטריית טרופה - אסור בציר ובמורייס.

ח. ברייתא: רשב"א: דג שאני טועם - אסור בגדולים ומותר בקטנים, דגה שאני טועם - אסור בקטנים ומותר בגדולים,

דג דגה שאני טועם - אסור בין בגדולים בין בקטנים.

והקשה רב פפא לאביי: מנין ש'דג' היינו גדול אם משום 'וימן ה' דג גדול לבלוע את יונה', הרי כתוב גם: ויתפלל יונה ... ממעי הדגה.

ותירץ: יתכן שפלטו דג גדול ובלעו דג קטן. אבל קשה: 'והדגה אשר ביאור מתה', וכי קטנים מתו גדולים לא מתו?

אלא, דגה - משמע גדולים ומשמע קטנים, ובנדרים הלך אחר לשון בני אדם, ולשונם כדלעיל.

ט. נסתפק רבינא: אמר הרי עלי ציחין, האם הוא כולל ציר ומוריס, תיבעי.